

GÖRAN HÄGGLUND

Președintele Partidului Creștin-democrat din Suedia - Kristdemokraterna:

"TOȚI OAMENII AU ACEEAȘI VALOARE ȘI FIECARE OM ESTE UNIC!"

Silvia Constantinescu: Ești noul șef al partidului Creștin-democrat, te rog să începem discuția noastră prin a te prezenta cititorilor CURIERULUI ROMÂNESC. Cine ești?

Göran Hägglund: Mă numesc Göran Hägglund, sunt de curând, de aproximativ trei luni, conducător de partid pentru Creștin-democrați în Suedia. Am stat în parlament (Riksdag) destul de mulți ani, din 1991. Din 1991 și unsprezece ani după aceea am fost conducător de grup pentru creștin-democrații din parlament și am avut rolul de a strânge la un loc grupul nostru din parlament, de a ține contacte cu alte partide, cu guvernul și să particip la conducerea muncii parlamentului. Înainte de a intra în parlament, am avut o muncă "cinstită" obișnuită. Am lucrat la o firmă de comisionari de fonduri, în calitate de "consilier de plasamente", cum se numea, și ajutam persoane private bogate și întreprinderi cu inutil de mulți bani să îi plaseze în mod înțelept. Am familie, am doi băieți, de 12 și 14 ani, sunt căsătorit de peste 20 de ani, locuiesc într-o mică localitate care se numește Bankeryd, care se află în apropiere de Jönköping.

S.C.: Ce studii ai?

G.H.: Am destul de multe cursuri interne în branșa asigurărilor, căci am lucrat în companii de asigurări și, înainte de aceasta, odată crezusem, de fapt am crezut multă vreme în copilărie, că o să devin polițist, dar nu am devenit, ci s-a întâmplat să fie multă politică. Așa că am lucrat în uniunea de tineret, în partid și, cu timpul, în branșa de asigurări și alte activități asemănătoare, înainte să intru în parlament în 1991.

S.C.: Se va schimba ideologia creștin-democraților cu tine ca nou conducător?

G.H.: Nu! Nu se va schimba! Adică, fiecare partid are o serie de valori de la care partidul ia poziție la toate chestiunile politice care apar. Baza ideologică pe care o are a ținut de două mii de ani și va ține multă vreme, desigur. În schimb, partidul are permanent nevoie să se adapteze și să se înnoiască la gândul că apar probleme noi și trebuie să avem noi moduri de lucru, deoarece partidele politice, nu ca mai înainte – să zicem 50 de ani în urmă, sunt un loc de adunare clar de la sine pentru toți oamenii care vor să vadă schimbări în societate.

S.C.: Ai putea să descrii pe scurt ideologia partidului?

G.H.: Ideologia creștin-democraților se bazează foarte mult pe gândirea pe care a furnizat-o creștinismul în partea noastră de lume. Ea își are punctul de plecare din aceea că noi, toți oamenii, avem aceeași valoare. Dar, nu numai că toți oamenii au aceeași valoare, ci fiecare om este deosebit de unic și trebuie să primească spațiu ca, atât cât se poate de mult, să-și dezvolte propriile talente, propria sa capacitate, propria sa creativitate. Este vorba deasemeni de faptul că avem o răspundere față de toți oamenii ca să ajutăm și să sprijinim cât putem de mult. Avem și răspundere să administrăm planeta noastră într-un așa fel ca să o putem preda într-o stare cel puțin la fel de bună celor ce vin după noi. Aceștia sunt câțiva dintre stâlpii de bază în ideologia creștin-democraților.

S.C.: Mulți tineri nu au aceste principii de bază despre care vorbiți voi. Ce faceți voi ca partid pentru a ajuta mai ales elevii ca să înțeleagă această

morală care constituie baza partidului vostru?

G.H.: Eu cred că există un mare interes pentru ideologie, pentru probleme care ating etica și morală, adică felul în care să ne comportăm ca oameni unii față de alții ca interacțiunea din societate să funcționeze. Dar, pentru a te apropia de aceste probleme, trebuie trecut un prag destul de înalt. Dacă mergem la o școală, de exemplu, și avem ocazia să discutăm despre aceasta, remarcăm că interesul este foarte mare, că angajamentul există. Societatea suedeză, la fel ca toate celelalte societăți, are nevoie - dacă ar fi să tragem, poate, o paralelă, de reguli de circulație, pentru ca interacțiunea între noi, oamenii, să funcționeze. În trafic știm că trebuie să circulăm pe partea dreaptă, că trebuie să semnalizăm când schimbăm direcția, că trebuie să avem faza scurtă aprinsă și așa mai departe. În același fel, ca interacțiunea între noi, oamenii, să funcționeze, eu trebuie să deosebesc ce-i al meu de ce-i al tău, trebuie să arăt respect pentru proprietatea altuia, trebuie să arăt respect pentru oameni care gândesc altfel decât mine, adică eu pot să-i apreciez ca persoane chiar dacă avem concepții diferite. Mulți devin foarte moralizatori sau vorbesc despre etică atunci când, de exemplu, niște directori câștigă ceea ce se consideră că este nepotrivit de mult, sau au contracte-parasută, sau se poartă într-un fel care lumea consideră că nu este bine - atunci interesul devine foarte mare și poate că este bine să se folosească asemenea fenomene ca un punct de plecare pentru o asemenea discuție: ce valori vrem să fie linii directoare în societate. Tot mai des se crează distanță între partidele politice și, dacă se poate folosi exprimarea aceasta, "oamenii obișnuiți" și noi trebuie să acoperim distanța aceasta în diferite feluri, printre altele prin aceea că partidele să asculte mai mult, noi să fim mai mult timp printre oameni mulți și să discutăm despre ceea ce se simte a fi important în viața lor zilnică, aceasta fără ca eu să-mi abandonez propriile concepții. Noi nu avem nevoie de mai multe partide care își udă degetul pentru a simți din ce parte bate vântul, nu lucrul acesta deșteaptă respect, ci dacă eu ascult la ce-i necăjește pe oameni azi.

S.C.: Trebuie să mă întorc la prima întrebare: ce carte citești, sau ce fel de literatură îți place cel mai mult, și ce fel de muzică asculți?

G.H.: În ceea ce privește cărțile, citesc destul de mult, dar în perioade, deosebite, atunci când muncești aici, când muncești cu politică, atunci sunt obligat să citesc mult ceea ce alții hotărăsc pentru mine ce voi citi, ce trebuie să citesc ca să fiu la zi. Dar literatura beletristică este absolut necesară ca să poți funcționa, căci, dacă citești doar tipăriturile de la parlament, vei avea o limbă foarte ciudată cu timpul. Vara citesc cu plăcere un număr de romane polițiste, adică o literatură mai ușoară, dar altfel citesc mai ales biografii sau memorii, mai ales ceva ce are legătură cu politica. Scriitorul meu preferat la toate categoriile este Graham Greene, care ar fi împlinit 100 de ani anul acesta și care consider că ar fi trebuit să primească premiul (Nobel, n.t.) pentru literatură cândva în decursul vieții. Consider că el scrie într-un mod fantastic, adesea există o dilemă morală înglobată într-o povestire, pe care o poți citi la diferite nivele, și el este capabil să descrie. Dacă cartea se petrece într-o junglă, atunci simți cât este de cald și de umed. Scrie fenomenal, într-adevăr de necrezut! Muzica? Azi ascult cel mai mult muzică de jazz. Lucrul acesta s-a schimbat de-a lungul anilor. În copilărie era multă muzică pop și rock, pe urmă s-a ajuns să fie tot mai multă muzică de jazz și

destul de multă operă. Verdi este compozitorul meu favorit. Îmi place și Bach și dacă intri într-o biserică cu un organist priceput, care se exprimă pe tot registrul orgii, atunci ai un sentiment fenomenal. Într-adevăr! Am și câteva discuri cu Vivaldi, nu poți să nu ai "Cele patru anotimpuri". Este o muzică fantastică!

S.C.: Poți deveni membru la Creștin-democrați indiferent la ce religie aparții?

G.H.: Da, în principiu. Adică, la Creștin-democrați există oameni care au credință iudaică, există și persoane care sunt musulmani, dar ei spun că ceea ce vor ei este să aibe baza de valori a creștin-democraților. Pe urmă, mai sunt desigur și oameni care nu au nici un fel de credință. Sunt și mulți oameni care sunt creștini și care sunt activi în Biserica Suedeză, sau în diferite biserici libere. Ei pot totuși să se adune pe această bază de valori pe care o are partidul. Cel mai important este să îți placă baza de valori și, desigur, să fii de părere că politica practică a partidului este cea mai bună pentru Suedia. Atunci ești bine-venit să devii creștin-democrat.

S.C.: Nu sunt probleme să aveți ortodoxi, catolici și protestanți, atunci când este vorba despre creștini, în partidul vostru?

G.H.: Desigur că se poate întâmpla și așa și trebuie să fie. Adică, partidul în care nu au loc nici un fel de discuții este un partid mort, și așa ceva nu vrem să avem, ci trebuie să fie loc pentru discuții. Dar, atunci când este vorba despre politica practică, atunci nu observ să fie vreun fel de probleme, ci poți veni din diferite tradiții și lumi de gândire, dar totuși să te aduni în jurul bazei de valori a partidului.

S.C.: Ce părere aveți voi despre ideea Papei de a avea întregul creștinism într-o singură biserică?

G.H.: Eu cred că lucrul acesta este foarte puțin posibil! Desigur că mulți își doresc aceasta, dar există foarte multe interpretări ale creștinismului, de exemplu, și aceasta face ca să fie foarte greu de crezut că toți s-ar aduna sub aceeași pălărie.

S.C.: Pentru cei mai mulți străini, Suedia înseamnă "modelul suedez". Funcționează el azi? Este el necesar azi?

G.H.: Nu, desigur că nu funcționează în același fel cum o făcuse cu mulți ani înainte. Aceasta depinde parțial de aceea că trăim într-o lume în care granițele joacă un rol tot mai mic, în care oamenii, întreprinderi, capital se mișcă peste granițe într-un cu totul alt fel decât o făceau, de exemplu, în anii '50. Atunci era mai ușor de formulat "o politică" pentru "o țară" care funcționa. Azi, granițele joacă un rol mai mic și fiecare țară joacă un rol mai mic în sensul acesta. Ideea de bază este bună: ca noi toți să contribuim și toți au drept să primească ajutor și sprijin în ziua când nu mai pot reuși, de exemplu, să se îngrijească singuri din cauză că au îmbătrânit, sau că s-au îmbolnăvit, sau au un handicap, sau altceva. Suedia funcționează destul de bine luată în total, dar noi știm că multe mii de oameni stau la diferite feluri de cost pentru a li se face o operație, care poate că este destul de simplă. Avem foarte mulți oameni bătrâni care o duc foarte prost, care au rămas singuri și abandonati la o îngrijire care nu funcționează așa cum ar trebui. Avem copii care rămân pe dinafară, care sunt penalizați de alții și care trăiesc în condiții care nu am dori să le aibe niște copii, și așa mai departe. Așa că sunt mari lipsuri, dar în același timp trebuie să spunem că

multe lucruri funcționează bine, dar sunt multe lucruri care trebuie restaurate și îmbunătățite.

S.C.: Când spui "modelul suedez", te gândești mai întâi la acel consens între patroni și sindicate. Acesta nu mai există azi, nu?

G.H.: Nu în același fel, într-adevăr. Eu cred că, dacă există conflicte și divergențe de păreri, atunci este bine dacă ele sunt discutate, să nu fie ascunse sub covor, ci trebuie să fie discutate. Dar cred, totuși, că există o răspundere comună pentru a apăra interesele Suediei, de exemplu activitatea industrială și comercială suedeză. În acel domeniu ar trebui să vedem mai multe acțiuni comune între cei care dau de lucru și cei care primesc de lucru, pentru ca Suedia să funcționeze mai bine. Eu consider că în multe domenii, de exemplu când este vorba despre impozitare, că ar trebui să fie și în interesul celor ce primesc de lucru ca să avem o impozitare mai rezonabilă în Suedia, pentru că aceasta, la rândul ei, duce în fapt la mai multe locuri de muncă, ceea ce ar trebui să fie în interesul celor ce primesc de muncă.

S.C.: Suedia are un șomaj mare și, între șomeri, cei mai mulți sunt imigranți. care nu primesc de lucru cu motivarea că nu știu limba, deși mulți au studii superioare în Suedia, ceea ce înseamnă că au rezolvat această problemă...

G.H.: Acesta este unul dintre, într-adevăr, marile eșecuri din societatea suedeză! Adică, oamenii care au reușit să lase o țară și să vină în țara noastră au trebuit adesea să îndure suferințe foarte mari și s-au arătat a fi deosebit de puternici și întreprinzători ca să vină aici și, pe urmă, noi, în Suedia, nu reușim deloc să folosim această forță și capacitate, ci, mai degrabă, transformăm oamenii în "clienți", care "să fie luați în îngrijire", în loc se se folosească forța care există la acești oameni. Aceasta face ca să fie primiți de administrațiile sociale, pe urmă persoana respectivă devine un "client", pe urmă respectivul nu are voie să muncească un anumit timp, ci mai întâi trebuie să urmeze un învățământ de limba suedeză, și așa mai departe. În ceea ce mă privește, eu consider că trebuie să se folosească mai mult din forța aceea pe care o au oamenii înșiși, pentru că, abia atunci când intri la muncă, îți este cel mai ușor să înveți limba. Când ai nevoie de limbă, când ea îți trebuie pentru a-ți îndeplini sarcinile de muncă, pentru a comunica cu colegii de muncă și așa mai departe, atunci este mai ușoră dezvoltarea limbii, sau funcționează cel mai bine. Eu cred că funcționează mult mai bine așa, decât ca cel care este mai în vârstă și vine în Suedia să stea în bancă la școală. Aici am avut timp de mulți ani o orientare care mai degrabă a fost aceea că "nimeni să nu facă nimic până nu a învățat limba". Iar limba nu se prea învață, sau cel puțin este greu de învățat, în banca de la școală, în timp ce ar trebui să ai posibilitatea să intri în piața muncii și să te dezvolți acolo. La o comparație între mai multe țări, între aceleași categorii de populație care au venit în Suedia și cele care au venit, de exemplu, în Anglia, vedem că în Suedia este doar o minoritate care are de lucru și se întreține singură, aceasta din anumite categorii, în timp ce, în Anglia, în aceleași categorii au aproape toți de lucru sau o întreprindere proprie. Este vorba despre aceea că noi, în Suedia, îi vedem pe aceștia ca persoane care "trebuie luate în îngrijire" într-un fel sau altul, în loc să folosească propria lor capacitate.

S.C.: Când am studiat sociologia la Universitatea din Göteborg, probleme de imigranți și minorități, existau unele teorii conform cărora Suedia are o populație mică și, pentru a deveni o piață adevărată, ar avea nevoie de 20-25 de milioane de locuitori. Ori, nu există nici o posibilitate de a se majora creșterea populației așa de repede decât prin imigrare. Ce părere ai despre această teorie?

G.H.: Noi suntem 9 milioane de locuitori, care locuiesc pe o foarte mare bucată de pământ, ca să

zic așa. Dacă am compara cu Olanda sau ceva asemănător, ar trebui să fim de multe, multe ori mai mulți decât suntem acum. Aceasta ar juca un mare rol, printre altele pentru rentabilitatea în ceea ce privește investițiile în infrastructură, adică în drumuri, căi ferate, transporturi aeriene. etc., căci avem o bază demografică foarte mică pentru destul de multe funcțiuni care sunt necesare în societate. Eu aș vedea cu plăcere ca populația Suediei să se dubleze sau tripleze, ca să avem ceva mai multă mișcare în țara asta. Așa că eu sunt bucuros să vină mai mulți oameni de pretutindeni în țara noastră, care vor contribui cu cunoștințele lor, cu arta lor culinară, cu istoria lor ș.a.m.d. și vor face ca Suedia să fie o țară mai bogată și mai interesantă.

Göran Hägglund.
Foto: O. Ciupitu / © CR.

S.C.: Suedia este membră în UE, dar, conform anumitor comportamente, s-ar putea crede că publicul suedez nu ar vrea să aparțină comunității europene. Chiar și un lucru mărunț, ca marca UE pe automobile, sau steagul UE, nu se găsesc aici.

G.H.: Eu consider că este ceva neplăcut! S-a arătat acum, în anchetele de opinie, că sprijinul pentru ca Suedia să fie membră în UE crește, și lucrul acesta este îmbucurător, dar cred că această atitudine are o mică explicație în felul în care a intrat Suedia în UE. Țările care au inițiat UE, sau care au aderat mai apoi la UE, au făcut aceasta pornind de la nevoile pe care le aveau. Adică, au vrut să aibe pace, nu un nou război. Au vrut să aibe o dezvoltare economică mai bună, au vrut să aibe mai mult comerț, au vrut să aibe democrație și drepturi umane și așa mai departe și exista așadar un motiv clar pentru a adera la UE. Pentru partea suedeză însă, aceasta s-a întâmplat ca răspuns la niște foarte evidente probleme economice pe care le aveam și cred că mulți suedezi au raționat astfel: "De fapt, nu vreau ca Suedia să adere, dar se spune că a rămâne pe dinafară va face să fie și mai rău". De aceea a votat o majoritate "Da" privind aderarea la UE. Dar nu a existat, sau aceasta nu a decurs din o nevoie clară pentru mulți oameni, ceea ce face că am rămas în faza aceea în care mulți oameni care au votat atunci "Nu" zic în continuare "Nu" și nu vor să vadă relațiile așa cum de fapt sunt ele azi. Adică, dacă UE nu ar fi existat, ar fi trebuit să o inventăm! Adică, UE este o rezolvare genială - nu fără probleme, există probleme uriașe, dar

problemele acelea ar fi existat chiar și fără UE și cu UE avem un instrument, sau o metodă, pentru a rezolva o mare parte a problemelor pe care le avem. Margot Wallström a spus odată așa, și eu consider că este foarte înțelept spus, anume: "Eroism pe câmpul de luptă a fost înlocuit cu răbdare la mesele de tratative!" Eu consider că este bine zis.

S.C.: În Suedia, la toate nivelele, dar mai ales la birourile de plasare, oamenii sunt îndemnați "să caute de lucru prin cunoșcuti". Aceasta înseamnă că nu meritele profesionale se socotesc în primul rând, ci la ce gașcă aparții. În alte țări, aceasta se socotește ca trafic de influență și se pedepsește.

G.H.: Interesant! Eu nu consider, de fapt, că este greșit ca, de exemplu, un artizan, care are un mic butic, să angajeze o persoană pe care o cunoaște. Dar eu consider definitiv că, atunci când este vorba despre funcții publice, atunci trebuie absolut să fie așa ca priceperea, pregătirea, capacitatea lor să fie hotărâtoare. Aici este așa cum am atins la o întrebare anterioară, că în Suedia avem multe, multe mii de necrezut de bine pregătiți și cunoscători oameni cărora nu li se dă azi posibilitatea să-și exercite meseria sau profesia, deoarece au un nume "ciudad" conform condițiilor suedeze... Trebuie să ne schimbăm atitudinea, căci ratăm fantastic de multă cunoaștere și experiență. Aici vin oameni de multe ori cu pregătiri strălucite - nu toți, dar sunt mulți cu pregătiri strălucite, care, în plus, au fost plătite de alte țări. Ei vin aici ca o ofertă gratuită pentru Suedia și noi nu suntem în stare să o folosim. Acesta este un scandal, este o risipă de resurse umane, văzut din punct de vedere economic, dar, mai înainte de toate, este înjositor pentru persoanele acestea care au muncit și s-au consumat pentru a-și însuși cunoștințe, competență și pregătire profesională ca pe urmă să nu li se dea posibilitatea să-și dezvolte capacitatea la acel nivel. Eu cred că domeniul industrial și comercial suedez ar avea foarte mult de câștigat dacă ar avea mai mulți colaboratori de origine străină, care să contribuie la a stabili relații și cuplări lingvistice cu zonele care reprezintă mari posibilități de afaceri și pentru întreprinderile suedeze.

S.C.: Ce știi tu despre România?

G.H.: Destul de puțin! Nu am fost niciodată în România, dar voi face așa ca să am ocazia să mă duc acolo. Deoarece sunt interesat de sport, o parte a cunoștințelor limitate pe care le am sunt luate din acest domeniu. Cunosced câteva ceva despre structura sa industrială, cunosc câteva ceva despre istoria ei și îi văd pozitiv viitorul. Cum vedem acum, sperăm ca România în 2005, împreună cu UE, să semneze un tratat de aderare, și se speră ca, din 2007, România să facă parte din familia europeană. Eu îi țin pumnii pentru aceasta, sper într-adevăr că se va întâmpla așa.

S.C.: Ești membru la Zonta, Rotary sau Ordinul Francmason?

G.H.: Sunt membru de onoare la Rotary. Faptul că sunt membru de onoare depinde de aceea că nu sunt prezent prea des.

S.C.: Care este cea mai importantă calitate pe care o ai tu?

G.H.: Despre lucrul acesta cred ar fi trebuit să întreb pe altcineva. Dar eu cred că am trei calități, care sunt destul de bune în politică. Una este aceea că am activat mult timp și cunosc destul de mult, eu sunt un politician destul de cunoscător. Cred despre mine că am o capacitate de discernământ destul de bună, și am, aceasta este poate cea mai importantă caracteristică, rezistență la uzură. Eu pot munci mult și timp îndelungat cu un lucru în care cred, aceasta cred că este ceva destul de important și în politică. ☆

(Traducere din suedeză: Octavian Ciupitu.)